

Záznam z 1. zasadnutia Komisie monitorovacieho výboru k finančným nástrojom (Komisia)

Termín: 18. júna 2019 o 14:00 hod.

Miesto konania: Bratislava, Karloveská 2

Zúčastnení: podľa priloženej prezenčnej listiny

Program:

1. Otvorenie zasadnutia
2. Informácia o stave realizácie finančných nástrojov v rámci OP KŽP
3. Návrh pripravovaného finančného nástroja pre garantované energetické služby
4. Záver

K bodu 1. Otvorenie zasadnutia

1. zasadnutie Komisie otvoril generálny riaditeľ sekcie environmentálnych programov a projektov Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Matej Ovčiarka. Pán Ovčiarka na úvod informoval, že riadiaci orgán pre Operačný program Kvalita životného prostredia (ďalej len „OP KŽP“) zriadil pri Monitorovacom výbore pre OP KŽP (ďalej len „monitorovací výbor“) Komisiu monitorovacieho výboru k finančným nástrojom, a to schválením *Štatútu Komisie monitorovacieho výboru k finančným nástrojom a Rokovacieho poriadku Komisie monitorovacieho výboru k finančným nástrojom* členmi monitorovacieho výboru, prostredníctvom písomnej rozhodovacej procedúry *per rollam* č. 13 (uznesením monitorovacieho výboru č. 16 zo dňa 15. júna 2018). Zároveň uviedol, že v súlade s článkom 6 štatútu Komisie bude, ako jej predseda, zasadnutie Komisie viesť.

Ďalej doplnil, že na základe zmien v názvoch organizácií a zložení členov Komisie v priebehu ich nominácií bol členom monitorovacieho výboru predložený *Návrh na zmenu štatútu Komisie monitorovacieho výboru k finančným nástrojom formou Dodatku č. 1 k štatútu Komisie*, ktorý bol schválený formou písomnej rozhodovacej procedúry *per rollam* č. 15 (uznesením monitorovacieho výboru č. 19 zo dňa 30. mája 2019).

Komisia bola zriadená za účelom zabezpečenia a sledovania pokroku v implementácii finančných nástrojov v rámci OP KŽP a pozostáva z 13 členov, vrátane predsedu. Členmi Komisie sú zástupcovia organizácií, ktorí boli nominovaní štatutárnym orgánom príslušnej právnickej osoby, ktorú zastupujú:

- za Slovak Investment Holding, a.s. - Ján Bruncko a Martin Skaba,
- za mimovládne neziskové organizácie Ivana Maleš za Inštitút cirkulárnej ekonomiky, o.z. a Juraj Melichár za CEE Bankwatch Network,
- za Slovenskú inovačnú a energetickú agentúru Michal Fiala,
- za Slovenskú agentúru životného prostredia Richard Müller,
- za Asociáciu priemyselnej ekológie na Slovensku Pavel Mikuláš,
- za Slovenský zväz výrobcov tepla Martina Olejníková,
- za Združenie podnikateľov Slovenska Vladimír Šinák,
- za Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu – Centrálny koordinačný orgán zastupuje Alena Kuruczová,

- za Ministerstvo financií Slovenskej republiky, odbor finančných nástrojov a medzinárodných inštitúcií Martin Spiritza,
- za Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu environmentálnych programov a projektov Matej Ovčiarka a Miroslava Hrušková.

Na zasadnutí bol prítomný aj prizvaný odborník - zamestnanec odboru metodiky a právnej podpory programov MŽP SR Pavol Borovský.

Pán Ovčiarka následne konštatoval, že keďže je na zasadnutí prítomná nadpolovičná väčšina členov Komisie (t. j. 11 členov), rokovanie Komisie je uznášaniaschopné.

K bodu 2. Prezentácia Informácia o stave realizácie finančných nástrojov v rámci OP KŽP

Prezentáciu predniesol zástupca Slovak Investment Holding, a.s. (ďalej len „SIH“) Ján Bruncko, ktorý informoval o dosiahnutom stave implementácie finančných nástrojov (ďalej len „FN“) spolufinancovaných z OP KŽP v rámci National Development Fund II., a.s. (ďalej len „NDF II“)

Pozn.: Prezentácia je zverejnená na webovom sídle OP KŽP www.op-kzp.sk.

Prítomní sa dohodli, že diskusia bude nadväzovať po odprezentovaní bodu 3, na základe čoho riadiaci orgán pre OP KŽP navrhne závery k bodom 2 aj 3. Nižšie uvedený záver Komisie k bodu 2 je výsledkom diskusie, ktorá prebehla po odznení prezentácií k bodom 2 a 3 a je zaznamenaná nižšie.

➤ K bodu 2 Komisia schválila tento záver:

V rámci spoluinvestičného fondu na podporu odpadového hospodárstva a obnoviteľných zdrojov energie SIH vypracuje plán (harmonogram) finančnej realizácie v rozdelení podľa jednotlivých finančných sprostredkovateľov a zamerania projektov (najmä na roky 2019 a 2020 a zároveň aj do konca implementácie programového obdobia), aby bolo zabezpečené vyčerpanie celej alokácie OP KŽP vyčlenenej pre FN a zároveň aj splnenie merateľných ukazovateľov.

SIH v rámci uvedeného plánu zároveň indikujte termín, v ktorom - v prípade zaostávania reálnej finančnej implementácie FN oproti plánu - bude potrebné pristúpiť k vykonaniu zmien vo vzťahu k alokácii do FN realizovaných SIH v rámci NDF II.

T: do 13. septembra 2019

Hlasovanie členov:

Prítomných: 11

Za: 9

Proti: 0

Zdržali sa: 2

K bodu 3. Návrh pripravovaného finančného nástroja pre garantované energetické služby

Prezentáciu predniesol zástupca SIH (za pána Martina Skabu) Roman Dojčák, ktorý predstavil návrh pripravovaného FN pre garantované energetické služby (ďalej len „GES“).

Pozn.: Prezentácia je zverejnená na webovom sídle OP KŽP www.op-kzp.sk.

Po odznení prezentácií k bodom 2 a 3 prebehla diskusia, ktorá je zaznamenaná nižšie, takže nižšie uvedený záver Komisie k bodu 3 je výsledkom tejto diskusie.

➤ **K bodu 3 Komisia schválila tento záver:**

SIH vo vzťahu k FN pre GES predloží harmonogram realizácie jednotlivých krokov v rámci vytvorenia kapitálovej schémy na podporu GES.

T: do 13. septembra 2019

Hlasovanie členov:

Prítomných: 11

Za: 10

Proti: 0

Zdržal sa: 1

Diskusia po odznení prezentácií k bodom 2 a 3:

Pán Ovčiarka (MŽP SR) položil zástupcom SIH otázku ohľadom harmonogramu finančnej realizácie FN a procesu, akým spôsobom bude odsúhlasovaný výber projektov. Zároveň uviedol, že riadiaci orgán pre OP KŽP potrebuje mať k dispozícii záväzný plán finančnej realizácie projektov prostredníctvom FN, či už na rok 2019 alebo 2020, keďže do roku 2023 musia byť vyčerpané finančné prostriedky OP KŽP alokované do FN a zabezpečené plnenie im zodpovedajúcich merateľných ukazovateľov operačného programu. Ďalej uviedol, že pre triedenie komunálnych odpadov je na základe projektov podporených formou nenávratného finančného príspevku už prekročený ukazovateľ, ale potrebné bude sústrediť sa, a to aj v rámci FN, na zhodnocovanie odpadov.

Pán Melichár (CEE Bankwatch Network) požiadal zástupcov SIH o informáciu, aké konkrétne projekty sú zahrnuté v portfóliu finančných sprostredkovateľov, ktoré ako súčasť podkladov v rámci verejného obstarávania predložili.

Pani Hrušková (MŽP SR) v nadväznosti na uvedenú otázku upozornila, že podporené pomocou FN môžu byť len tie typy projektov a aktivít, ktoré sú oprávnené v rámci OP KŽP. To znamená, že finančné nástroje nemôžu byť určené na také projekty, ktoré nie sú oprávnené na podporu v súlade s OP KŽP.

Pán Polonyi (zástupca Ministerstva financií SR za pána Martina Spiritzu) a pán Bruncko uviedli, že portfóliá má SIH k dispozícii, avšak nie je možné sprístupniť ich v plnom rozsahu, keďže niektoré informácie sú zo strany finančných sprostredkovateľov označené ako dôverné. Portfóliá zahŕňajú rôznorodé projekty, pričom v prípade pochybností o ich oprávnenosti sa SIH obráti na RO pre OP KŽP so žiadosťou o konzultáciu.

Pani Hrušková (MŽP SR) v nadväznosti na odprezentované možnosti podpory GES prostredníctvom FN požiadala zástupcov SIH, aby poskytli harmonogram krokov v rámci vytvorenia FN pre podporu GES, pretože schéma vytvorenia garančného nástroja je síce realizovateľná, ale je to veľmi náročné. Tých krokov je veľmi veľa, takže možno by bola vhodná kapitálová schéma na podporu GES.

Pán Dojčák (SIH) informoval, že garančné nástroje momentálne nie sú aktuálne, keďže SIH nedisponuje stanoviskom od EK k možnosti využitia forfaitingu. SIH sa preto zameriava na prípravu kapitálovej schémy. Ako ďalej uviedol, verejné obstarávanie na správcov kapitálových fondov sme v SR realizovali ako jedna z prvých krajín EU. V iných krajinách EU podľa ním získaných informácií nepostupujú pri výbere finančných sprostredkovateľov cez verejné obstarávanie, keďže nie všade je regulačný rámec implementovaný rovnako. Zároveň za SIH

veria, že proces verejného obstarávania by mohol byť časom efektívnejší. Zároveň SIH by veľmi ocenil, ak by sa pri komunikácii s EK poukázalo na neefektívny spôsob výberu správcu kapitálových fondov pomocou verejného obstarávania.

Pán Polonyi doplnil, že Ministerstvo financií SR ako centrálny koordinačný orgán pre finančné nástroje uvedenú záležitosť dlhodobo neúspešne komunikuje s Európskou komisiou. V úvode implementácie finančných nástrojov, t. j. v roku 2016 SIH realizoval výbery finančných sprostredkovateľov postupom, aký využíva Európsky Investičný Fond. V nadväznosti na negatívne stanovisko EK boli tieto výbery zastavené a boli realizované prostredníctvom verejného obstarávania. Napriek problémom súvisiacim s procesom verejného obstarávania a absencii historických skúseností v oblasti výberu finančných sprostredkovateľov prostredníctvom verejného obstarávania na národnej úrovni, dnes už máme niekoľko úspešne ukončených verejných obstarávaní. Súčasne na národnej úrovni sa proces verejného obstarávania predlžuje o kontrolu, ktorú vykonáva ÚVO.

Pán Dojčák (SIH) reagoval, že sú si vedomí, že Ministerstvo financií SR v tomto robí čo sa dá, ale aktérov na národnej úrovni, ktorí komunikujú s EK ohľadom nastavenia regulačného rámca pre finančné nástroje je viacero, a bolo by vhodné, keby argumentácia voči EK išla z viacerých strán. Preto navrhuje aby na 7. zasadnutí monitorovacieho výboru pre OP KŽP bola poskytnutá informácia o verejnom obstarávaní, ako jednom z najvýznamnejších dôvodov spôsobujúci omeškanie implementácie finančných nástrojov. Ďalší priestor pre zlepšenie do budúcnosti je v aktívnej komunikácii CKO s EK v rámci prípravy partnerskej dohody a legislatívy pre nové programové obdobie.

Pani Hrušková (MŽP SR) uviedla, že najskôr je potrebné mať k dispozícii spoločnú, dostatočne podloženú argumentáciu k otázke uplatňovania, resp. neuplatňovania verejného obstarávania v prípade finančných nástrojov, pričom iniciatíva by mala vychádzať zo strany koordinačných orgánov (či už pre FN alebo pre EŠIF). Túto argumentáciu je potom potrebné spoločne presadzovať, či už zo strany CKO, MF SR ako aj jednotlivých riadiacich orgánov.

Pani Kuruczová (CKO) uviedla, že je to dobrá pripomienka mať dostatočne podloženú argumentáciu k otázke uplatňovania/neuplatňovania VO v prípade FN a dodala, že teraz sa pripravuje nové programové obdobie a finančným nástrojom bude venovaná ešte väčšia vážnosť a význam. Tento problém sa dlhodobo rieši na stretnutiach CKO s EK. Je potrebné dať štruktúrované argumenty, napr. v jednoduchých odrážkach, ktoré budú zrozumiteľné a presvedčivé, aby sa argumentácia mohla poskytnúť ostatným subjektom zapojeným do prípravy budúceho programového obdobia.

Pán Fiala (SIEA) uviedol, že zo strany SIEA, ako sprostredkovateľského orgánu v rámci OP KŽP pre prioritnú os 4 považujú za potrebné, aby informácie o harmonograme vytvorenia kapitálovej schémy na podporu GES boli zo strany SIH k dispozícii v septembri a aby schéma bola vytvorená čo najskôr.

Pán Borovský (prizvaný odborník) položil otázku zástupcom SIH v súvislosti prezentovanými informáciami o aktuálnom stave finančného nástroja zameraného na energetickú efektívnosť verejných budov, kde sú dostupné dokumenty, ktoré sú súčasťou regulačného rámca pre poskytovanie garantovaných energetických služieb, ktoré mali byť zverejnené v apríli tohto roka.

Pán Bruncko (SIH) uviedol, že dokumenty sú dostupné na webovom sídle Ministerstva hospodárstva SR, pričom prisľúbil, že odkaz na miesto zverejnenia bude doplnený priamo do prezentácie.

Pán Bruncko na otázku týkajúcu sa možných sankcií za pomalé čerpanie/nečerpanie zverenej alokácie zo strany finančných sprostredkovateľov Waste/OZE odpovedal, že SIH môže postupovať len v súlade s podpísanými zmluvami o ko-investičnom fonde. V zmluvách s finančnými sprostredkovateľmi bývajú štandardne aj míľniky (napr. ako v prípade OP Výskum a inovácie), ktoré sú sprostredkovatelia povinní dodržať, v opačnom prípade im hrozí prípadné zníženie pridelenej alokácie. Konkrétne sankcie vyplývajúce z jednotlivých zmlúv s finančnými sprostredkovateľmi preverí a bude informovať členov Komisie. Realizácia investícií do oprávnených spoločností v rámci odpadového hospodárstva a OZE je aj časovo náročnejšia, nakoľko ide o ko-investičný model a ku každej investícii zo strany fondu je potrebné získať a zainvestovať prostriedky aj zo strany nezávislých investorov (investorov, ktorí nemajú spoločné väzby ani s podnikom, do ktorého sa investuje, ani s Fondom) a to v minimálnom pomere 70 (Fond) ku 30 (nezávislý investor/nezávislí investori). Každopádne, finanční sprostredkovatelia už v rámci súťaže mali vybraný zásobník potenciálnych klientov a majú časový priestor na umiestňovanie investícií až do konca roka 2023. Finanční sprostredkovatelia sú však dostatočne motivovaní na rýchlejšie umiestňovanie investícií z dôvodu existencie výkonnostného poplatku, ktorého výška sa automaticky odvíja od objemu už zainvestovaných prostriedkov. Zároveň za oprávnené výdavky sa považuje už okamih investície do oprávneného podniku a nie až ukončenie realizácie operácií z týchto investovaných prostriedkov. Finanční sprostredkovatelia budú oslovení, aby zaslali odhad čerpania prostriedkov v najbližších rokoch, ktorý bude následne zaslaný MŽP SR a následne členom EK.

K bodu 4. Záver

V závere pán Ovčiarka poďakoval prítomným za aktívnu účasť na zasadnutí a rokovanie Komisie ukončil.

V Bratislave, dňa 11. 07. 2019

Zapísala:

Mgr. Viera Pruknerová
tajomníčka pracovnej skupiny

Podpis:

Schválil:

Ing. Matej Ovčiarka
predseda pracovnej skupiny

Podpis:

